

Preek over Psalm 117, Filip. 2: 5-12: Gods trouw

Lieve mensen,

We hebben zojuist de kortste psalm uit de hele bijbel gelezen. Het is een kort loflied op de trouw en de liefde van God. 'Eeuwig duurt de trouw van de HEER'. In het begin van elke kerkdienst wordt uitgesproken dat we geloven in een God die trouw is, een God die niet loslaat wat Hij begon. Zo komt God in de bijbel naar ons toe. De trouw van God spat van de eerste bladzijde in de bijbel, die spreekt over het begin van onze planeet en het begin van de mensheid, tot aan de laatste bladzijde in de bijbel, waar gesproken wordt over die prachtige eeuwigheid die God heeft bereid voor ieder die Hem liefheeft. Kenmerkend voor die trouw is dat God van geen ophouden weet. Iedere keer als mensen Hem de rug toe keren is God er weer met Zijn trouw. God is trouw aan zijn eigen plan. Een plan wat Hij al had vanaf het allereerste begin. Toen God de aarde en de mensheid schiep heeft Hij een eindplaatje in gedachten gehad. Een aarde die vol zou zijn van Zijn liefde en trouw. Een mensheid die in harmonie zou leven met God, een mensheid die in harmonie zou leven met elkaar, en een mensheid die in harmonie zou leven met de dieren, de planten, zeg maar met de natuur. Dat was Gods droom. En die droom is nog nooit werkelijkheid geworden. Het is goed begonnen, maar dat ideaalbeeld heeft zich nooit kunnen uitbreiden over de hele wereld. Het bleef beperkt tot dat kleine stukje aarde waar God de eerste mensen neerzette. En iedere keer als God geconfronteerd werd met de ontrouw van zijn kinderen zou je verwachten dat Hij er nu het bijltje bij neer zou gooien. Je zou verwachten dat Zijn geduld zou opraken, maar telkens weer was daar z'n trouw. Je ziet het al meteen in het begin. God is nog maar net goed en wel begonnen met z'n plan. Hij heeft een prachtige aarde gemaakt, heeft daar twee perfecte mensen op gezet met wie Hij in het begin ook een perfecte relatie had. Deze twee mensen waren door God aangesteld om de hele aarde te regeren. Adam en Eva waren een koninklijk vorstenechtpaar. Het enige gezag boven hen was God. En de fout die zij maakten was niet dat ze van een verkeerde fruitsoort hielden. Hun fout was dat ze rebelleerden tegen God. Zijn gezag niet erkenden. En daarmee verstoorden zij de harmonie die er was tussen God en mens, tussen de mensen onderling en de mens en zijn leefwereld. Zoals bijvoorbeeld Saddam Hoessein het Irakese volk meesleepte in de Golfoorlog, zo sleepten Adam en Eva de hele mensheid mee in de ellende. Adam en Eva schopten met één daad Gods geweldige

plan ondersteboven. En toen dat kwaad eenmaal geschied was, kropen Adam en Eva weg. Ze realiseerden zich dat hun daad afstand had geschapen tussen hen en God. Wat je nu zou verwachten is dat God hen aan hun lot zou overlaten. Graag of helemaal niet. Als je niet wil, dan maar niet. Maar dan vergeten we dat God een God van trouw is. Hij is God en geen mens. Zijn trouw gaat heel ver. Zo ver, dat God bereid is telkens weer de minste te zijn. Na die daad van Adam en Eva schalde Gods stem door het paradijs "Adam, waar ben je?" Het is de stem van een vader die z'n kind kwijt is. Kent u dat gevoel? Hebt u ook wel eens in een overvolle winkelstraat naar een kind lopen zoeken? Of hebt u wel eens mee gemaakt dat een van uw pubers met een kwaai kop van huis wegliep en de deur achter zich dicht smeed. De angst slaat je om het hart. Oh, als hij maar weer thuis komt. Als hem maar niets overkomt. Want ook boze pubers blijven je kinderen, wat ze ook uithalen. Want ook menselijke ouders willen, als het goed is, hun kinderen voor geen goud kwijt. Ze zijn het mooiste wat je hebt. Je auto kun je in de prak rijden, je huis kan afbranden, 't is erg, maar je komt er wel overheen. Maar als er iets met je kinderen gebeurt, daar kom je niet overheen. Ze zijn het dierbaarste wat je op deze aarde kunt krijgen. En zo is het met God ook. God had een prachtige wereld gemaakt. Allerlei dieren, totaal verschillend, God heeft er zijn creativiteit enorm in kwijt gekund. Kijk maar naar al die verschillende kleuren, verschillende vormen, vachten, koppen, lijven. Prachtig gewoon. Ieder dier gemaakt naar z'n aard. Wat zal God er een plezier in gehad hebben. Maar het aller dierbaarste wat God heeft gemaakt zijn mensen. Want de mens is niet gemaakt naar z'n aard, maar naar Gods beeld. En dat maakt de mens uniek. De mens is zo gemaakt dat hij met God kon communiceren. God is zelf een communicatief wezen. De Vader, de Zoon en de Geest hebben onderling een perfecte relatie. En als de mens is geschapen naar Gods beeld, wil dat dus ook zeggen dat hij in staat was om in een open relatie met God te leven. En dat gaf de mens een bijzondere positie. Hoeveel God ook genoten had van alles wat Hij maakte, wat de mens voor Hem betekende was met geen pen te beschrijven.

En dat mooie gaf de mens prijs. Hij verbrak het contact radicaal. En toch...en toch geeft God het dan niet op. Hij geeft de mens niet op, Hij geeft zijn eindplaatje niet op. Dat plan van die aarde vol met mensen die in perfecte harmonie met God, met elkaar en met de natuur leven moet er komen. Het zal gebeuren. En daar zie je dan dat God trouw is aan wat Zijn hand begon. God laat niet los. Vanaf dat moment dat de

mens God de rug toekeerde ging God stappen ondernemen. Hij stuurde de mens weg uit het paradijs. De mens mocht geen toegang meer hebben tot de boom van het leven. Want als de mens in deze verdorven staat van de boom van het leven zou eten, zou hij voor eeuwig blijven zoals hij was. Dus zonder God, gescheiden van Hem. En dat zou nog erger zijn dan die daad van ongehoorzaamheid. Nu de mens dus geen toegang tot de boom van het leven had, werd hij sterfelijk. De dood hoort dus niet bij het door God bedoelde leven, maar is een gevolg van de rebellie van de mens tegen God. En het feit dat de mens nu moet sterven is noodzakelijk om te voorkomen dat de mens voor eeuwig van God gescheiden zou zijn.

Het probleem van de van God gescheiden mens is dat hij zelf onmogelijk in staat is om het contact met God weer te herstellen en dus ook niet in staat is Gods plan te verwezenlijken. Zonder goddelijk ingrijpen is deze aarde verdoemd tot geweld, verdoemd tot de dood, verdoemd tot natuurrampen. De mens is vanaf nu slachtoffer van het kwaad. Dat kwaad zit zo diep in hem, dat hij er onmogelijk los van kan komen. De enige manier om de mens en om deze aarde te bevrijden van het kwaad is goddelijk ingrijpen.

En ook daarin zien we weer Gods trouw. God die het niet over Zijn Vaderhart kan krijgen om de mens aan z'n lot over te laten, bedenkt een plan. Een plan waarvan wij de diepte op geen stukken na kunnen doorgronden. Hij komt zelf orde op zaken stellen. God zelf gaat als vertegenwoordiger van de mensheid de vijanden van de mensheid verslaan. God gaat zich niet vasthouden aan Zijn goddelijke positie, maar Hij vernederde zich door mens te worden. De Schepper kwam zelf in z'n schepping. Hij ging er deel van uit maken. "Hij kwam tot het Zijne" schrijft de apostel Johannes "maar de zijnen hebben Hem niet aangenomen".

Moet je je voorstellen. De allerhoogste Koning komt tussen zijn onderdanen wonen en dan wordt 'ie gewoon uitgekotst. Hij was nog niet geboren of er was al een koning die bang was voor concurrentie en probeerde Hem daarom uit de weg wou ruimen. Het gevolg was dat ik weet niet hoeveel kinderen in Bethlehem gedood werden. Toen Hij voor het eerst ging preken in Zijn eigen woonplaats wilden Zijn dorpsgenoten Hem van een rotswand afgooien. Een poosje later verklaarden z'n eigen familieleden Hem ook nog voor gek. Z'n beste vriend ontkende bij Hem te horen en verraadde Hem en een andere vriend leverde Hem over aan de Joodse

leiders om Hem te laten doden. En toen Hij terecht gesteld werd schreeuwden velen van het volk dat Hij gekruisigd moest worden. Al deze dingen maken Jezus tot een zielig figuur. Slachtoffer van de situatie, zijn missie lijkt volledig mislukt. Maar het bizarre van dit alles is, dat Jezus hier voor koos. Hij wist er van dat Hij als een lam naar de slachtbank zou worden geleid. Daar kwam Hij voor. Hij kon het kwaad in deze wereld alleen maar overwinnen door absoluut goed te zijn. Hij moest er letterlijk aan kapot gaan. En Hij kon de dood alleen maar overwinnen door er dwars door heen te gaan. Maar van het aller diepste lijden hebben wij geen weet. Want er zijn in de mensengeschiedenis wel meer mensen geweest die verschrikkelijk gemarteld zijn en omgebracht. Er zijn ook wel mensen geweest die dat lijden dapperder hebben doorstaan dan Jezus. We kennen de verhalen wel van mensen die zingend voor het vuurpeloton stonden of getuigend de brandstapel opgingen. In die zin was Jezus geen held. Hij was doodsbang. Zo bang dat Hij in Getsemané bijna in een shocktoestand terecht kwam en lichamelijk zowat bezweek van angst. Maar al die afwijzing van mensen en al dat lijden wat mensen Hem aandeden valt in het niet bij wat Hem aan het kruis overkwam. "Mijn God, mijn God, waarom hebt U Mij verlaten!" Jezus ervoer aan het kruis wat het was om van God verlaten te zijn. Hij ervoer daar wat de hel is. Er zijn allerlei omschrijvingen geweest in het verleden van de hel. Met enge duivelse wezentjes en vlammen. Maar ik denk dat dit de beste omschrijving is van de hel: absolute godverlatenheid! En dat heeft Jezus gezien. Hoe dat is heeft Hij ervaren, toen Hij daar hing aan een houten paal tussen hemel en aarde. Hij onderging de van Godverlatenheid opdat wij nooit meer die Godverlatenheid hoeven te ervaren. De weg die Jezus ging, die weg van vernedering, van de stal naar het kruis, van het kruis naar het graf en uit het graf weer opgestaan was nodig om ooit dat eindplaatje wat God al eeuwen voor ogen heeft te realiseren. En Jezus was bereid om het allemaal op zich te nemen, het kwaad en de dood, om er eens en voor altijd mee af te rekenen. Hij ging er dwars doorheen. Als een kwetsbaar mens onderging Hij de martelingen en de doodstraf. Maar als overwinnaar kwam Hij uit het graf. Die kwetsbare man, met die striemen op z'n rug, met die spijkergaten in handen en voeten, en een wond van een speer in zijn zijde, bleek sterker te zijn dan de dood. En dat maakt Jezus nu uniek. En dat maakt Hem ook onze aanbidding waard. Hij heeft het contact met God hersteld. Nu mogen we weer vrijmoedig tot God komen. Jezus heeft een brug geslagen over die gigantische kloof tussen God en mens.

En toch is hier het verhaal nog niet klaar mee. Want dat eindplaatje van die wereld, vol mensen die in perfecte harmonie leven met God, met elkaar en met de natuur is nog steeds geen feit. Dat gaat pas gebeuren als Jezus opnieuw naar de aarde komt. Want sinds Jezus vanaf de aarde naar de hemel is gegaan, is er hier op aarde een nieuw tijdperk aangebroken. Het tijdperk van de kerk. Daarbij moet u even niet zozeer denken aan een gebouw, maar aan een groep mensen. Dat woordje kerk is afgeleid van het Griekse woord 'kuriakos' en betekent 'van de Heer'. De kerk is dus een groep mensen die van de Heer is. De kerk bestaat uit mensen die geloof hebben gehecht aan de Boodschap dat Jezus overwinnaar is over de vijanden van de mens. Zij geloven dat dankzij Jezus het kwaad en de dood verslagen vijanden zijn. Dankzij Jezus is er weer herstel gekomen in de relatie met God. De barrières zijn weggenomen. Hoewel dus het eindplaatje nog niet bereikt is, heeft er al wel een heel stuk herstel plaats gevonden. Vanuit de mens gezien richting God is er de zekerheid dat God je Vader is en daarom mag je kind aan huis zijn bij God. Maar misschien nog wel belangrijker is, dat God niet meer naar ons kijkt als mensen die zondig zijn. God ziet ons aan als mensen voor wie de zonden zijn weggedaan. Ook vanuit God gezien is er niets meer wat een goed contact in de weg kan staan. Daar heeft Jezus voor gezorgd. En zoals Jezus' kruisdood betaalmiddel is voor onze schuld, is Jezus' opstanding de overwinning over onze dood. Gelovige mensen mogen er nu op vertrouwen dat voor hun het sterven niet het einde is.

De kerk bestaat uit mensen die verlangend uitzien naar de voltooiing van Gods plan. Een nieuwe aarde onder een nieuwe hemel, vol mensen die in harmonie leven met God, met elkaar en met de natuur. En zolang dat tijdperk van de kerk er is, heeft de kerk ook een opdracht. De kerk heeft de opdracht om, tegen wie het maar horen wil, te zeggen dat er nu nog steeds gelegenheid is om met God in het reine te komen. De kerk heeft de opdracht om volgeling van Jezus te zijn. Als mensen naar de kerk kijken dan moet het zichtbaar zijn dat ze 'van de Heer' zijn. Het karakter van de Heer die ze verkondigen moet zichtbaar worden bij z'n volgelingen. Zoals Jezus zichzelf gaf om anderen te redden, zo moeten gelovigen zichzelf geven om anderen te redden. De redding van mensen moet de hoogste prioriteit hebben. Omdat de redding van mensen Gods hoogste prioriteit is. Want dat betekent dat laatste vers uit Fillipenzen wat we net lazen ook: "blijf uw behoudenis bewerken met vreze en beven..." Wij leggen dat altijd heel individueel uit. Ik moet me dan inspannen voor

mijn eigen behoud. Maar hier wordt een hele gemeente aangesproken. Het gaat niet alleen om ons eigen behoud. Je mag ook vertalen: “blijf elkaars behoudenis bewerken....” Span je in voor elkaars redding. Want dat is ook wat we in het voorgaande gelezen hebben. (vs.5) Laat die gezindheid bij u zijn, welke ook in Christus Jezus was. De Here Jezus heeft zich helemaal gegeven om anderen te kunnen redden. En de gezindheid van de Here Jezus is dus dat we onszelf geven, onszelf inspannen, voor de redding van anderen. Daar mag een kerk aan herkenbaar zijn. Op die manier zou het binnen in de kerk ook moeten gaan. We hebben het heil van de ander voor ogen. De redding van mensen heeft Jezus alles gekost. En die vraag mogen we onszelf ook wel eens stellen in de kerk. Wat mag het ons kosten dat onze jongeren straks voor Jezus zullen kiezen? Of wat heb je er voor over dat je buurman gaat geloven?

God is trouw! Onnoemelijk trouw. Een God die het maar niet opgeeft om met de mens en met de hele schepping tot zijn doel te komen. Reken maar dat God er naar uitziet dat zijn plan tot voltooiing komt. De bijbel noemt echter een belangrijke reden waarom God nog steeds niet ingrijpt. God wacht, Hij wacht omdat Hij niet wil dat sommige mensen verloren gaan. Hij wil redding. Misschien wacht Hij wel op jou. Komt tot Mij....zegt Jezus, Ik wacht op je...en weet ditje bent nooit verder dan één gebed van je eeuwige redding verwijderd!

Amen

Oktober 2008
G.P. Hartkamp
Wapenveld